

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinvoimakeskus

Valintaesitys

28.10.2025 Dnro: EURA 2021/211236/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Tsempparit

Hakijan virallinen nimi

Mikkelin Työttömät ry

Hakemusnumero

211236

Saapumispäivämäärä

05.03.2026

Alkamispäivämäärä

01.05.2026

Päättymispäivämäärä

30.04.2028

Viranomaisen

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Etelä-Savon kansalaistoimijalähtöisen
kehittämisen hankehaku (2/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-108

Käsittelijä

Pia Marjaana Pirskanen

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Pitkään työttömänä oleville ei ole Mikkelissä tarpeeksi matalankynnyksen kansalaistoimijalähtöisiä palveluja tarjolla. Työllisyysalueen rooli on keskittyä juuri työttömäksi jääneiden työllisyyden hoitoon. Lisäksi Mikkelissä tuetun työtoiminnan tilanne on muuttunut vuoden 2025 aikana radikaalisti, johon on vaikuttanut esimerkiksi Uutta Elämää Groupin päättymisen. Toiminnan lakkautuminen on näkynyt Mikkelin Työttömien toiminnassa mm. lisääntynein yhteydenottojen ja jäseniksi liittymisen myötä.

Mikkelin kaupungin vuoden 2024 hyvinvointiraportissa on noussut esille hyvän osallisuuden kokemuksen olevan vähäisempää aikuisväestöllä toiminta-alueella muuhun maahan verrattaessa. Lisäksi erilaiset päihdehaitat ja mielenterveyden häiriöt ovat kasvussa. Tutkimukset ja tilastot osoittavat erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vaikuttava haitallisesti yksilön ja perheiden hyvinvointiin sekä terveyteen. Huomattavin vaikutus työttömyydellä on ihmisen toimeentuloon, ja kun työttömyys pitkittyy, se lisää riskiä osattomuuteen, toimintakyvyn heikentymiseen ja köyhyyteen.

Mikkelin Työttömät ovat toiminnassaan havainneet, että työttömät henkilöt tarvitsevat uutta osallisuutta lisäävää toimintaa elämäänsä ja pysähtymistä kuormittavan elämän tilanteen äärelle. Yhdistykseen on tarpeen kehittää kohderyhmälle niin vertaistuellista tsempparitoimintaa, eli työttömille henkilöille tarkoitettua vertaistuellista toimintaa kuin ryhmä- ja yksilömuotoisia toimenpiteitä kuormittavan elämäntilanteen ja työelämän polkujen löytämisen tueksi. Lisäksi ruoka-aputoiminnan ympärille on tarpeen kehittää osallisuutta ja hyvinvointia edistäviä toimintoja, joiden avulla ruoka-aputoiminnan piirissä olevien henkilöitä voidaan tukea kokonaisvaltaisemmin.

Toiminnan tarpeita on selvitetty sekä tilastotietojen, käytännön työssä esiin nousseiden kokemusten, että näiden pohjalta laadittujen opinnäytetöiden perusteella. Kokemustietoa edustaa yhdistyksen jäsenille ja yhteistyökumppaneille toteutetut haastattelut ja kyselyt. Kyselyissä erityisesti on noussut yksinäisyyden ja vertaisuuden tarpeen kokemukset, johon hankkeella erityisesti pyritään vastaamaan. Myös tarve elintapojen kohentumiselle ja omatoimisuuden vahvistumisen on noussut selvityksissä. Toiminnan avulla voidaan lisätä sekä tsemppareiden että heidän toteuttamaan toimintaan osallistuvien työttömien henkilöiden osallisuutta ja työllistymisen edellytyksiä.

Tavoitteet:

1. Kouluttaa Mikkelin alueelle vertaistuellisia tsemppareita pitkäaikaistyöttömien tueksi. Hankkeessa kehitetään paikallisiin tarpeisiin suunniteltu tsempparikoulutus, joka on suunnattu Mikkelin alueen pitkäaikaistyöttömille. Koulutukseen osallistuvien henkilöiden työllistymisen edellytykset paranevat.
2. Edistää Mikkelin alueen pitkäaikaistyöttömien hyvinvointia yhdessä koulutettujen vertaistuellisten tsemppareiden kanssa ryhmätoiminnan keinoin.
3. Tarjota Mikkelin alueen pitkäaikaistyöttömille yksilöllistä tukea palveluohjauksen keinoin. Yksilöllistä tukea toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen toimijaverkoston kanssa

Toimenpiteet:

Työpaketti 1: Tsemppari-toiminta.

Koulutetaan vertaisohjaaja-tsemppareita, jotka ovat taustaltaan itse työttömiä tai pitkäaikaistyöttömiä. Tsempparit vertaisen roolissa tukevat kohderyhmää sekä edistävät ryhmämuotoisen toiminnan avulla mm. heidän terveellisiä elämäntapoja sekä lisäävät osallisuutta sekä vähentävät yksinäisyyttä. Vertaisohjaajina toimivat tsempparit kannustavat Mikkelin alueen työttömiä mm. liikunnan pariin, urheilutapahtumiin, yhteisöllisiin ruokailuihin ja ruoanlaittoon, kulttuuritoimintaan sekä erilaisiin työttömien palveluiden piiriin. Toiminnan tavoitteisiin kuuluu myös toimintakyvyn, työllistymisen edellytysten ja elämänhallinnan edistäminen. Samalla tsemppareiden oma hyvinvointi ja osallisuus kohenee ja työllistymisen edellytykset paranevat.

Työpaketti 2: Tsemppari-toimintaa tukeva yksilöllinen psykososiaalinen tuki ja ryhmämuotoinen toiminta.

Mikkelin työttömät tarjoavat pienimuotoisesti yksilöllistä ohjausta jo toiminnassaan, mutta nykyiset resurssit eivät riitä pitkäkestoiseen yksilölliseen tukeen ja palveluohjaukseen. Kehitetään yksilöllistä ja ryhmämuotoista tukea, joka yhdistelee ammatillista sekä vertaistuellista työskentelytapaa kohderyhmän elämäntilanteiden tueksi. Työskentelyn tavoitteena on uudenlaisen pitkäkestoisemman tuen avulla tukea kokonaisvaltaisemmin kohderyhmän elämäntilanteita ja yksilöllisten työ- ja opiskelupolkujen löytämistä.

Molemmissa työpaketeissa edelleen kehitetään ja löydetään uusia yhteistyöntapoja alueen toimijoiden kanssa, joilla voidaan tukea alueen pitkäaikaistyöttömiä.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet kehittävät Mikkelin työttömät ry:n toimintaa. Yhdistykseen syntyy uusia toimintatapoja ja hyviä käytänteitä. Yhdistyksen keinot vastata alueen työttömien tarpeisiin paranevat. Työttömille henkilöiden mahdollisuudet saada osallisuutta ja hyvinvointia vahvistavaa toimintaa monipuolistuvat Mikkelin alueella. Heille on saatavilla parempia tukipalveluja ja työttömien tarpeet tulevat paremmin huomioiduksi. Alueellinen kansalaistoiminta vahvistuu kehittyneen yhteistyön myötä. Positiiviset vaikutukset

työ- ja toimintakykyyn lisäävät aktiivisempaa roolia yhteiskunnassa. Vertaistuen avulla ihmissuhteisiin tulee pysyvyyttä ja osallistujien syrjäytymisen riski pienenee.

Yksilöllinen ja ryhmämuotoinen tuki vaikuttavat positiivisesti yksilön itseluottamukseen, toimintakykyyn ja koettuun terveyteen. Ruoka-aputoimintaan osallistuvat henkilöt saavat tukea erilaisiin elämän haasteisiin. Myös muut ruoka-aputoimijat ovat voineet hyödyntää hankkeessa kehitettyjä uusia toimintatapoja. Rinnalla kulkeva ja valmentava toiminta vähentää mielenterveys- ja päihdeongelmia. Tsempparitoiminta kiinnittää vapaaehtoistyön ja yhdistystoimintaa lisäten aktiivista osallisuutta yhteiskunnassa.

Hankkeen toimenpiteet

Työpaketti 1: Tsemppari-toiminta.

Käynnistetään tsempparitoiminta yhdistyksessä. Hankepäällikkö kouluttaa työpareikseen vapaaehtoisia vertaisohjaajia, jotka jatkavat itsenäisesti toimintaa hankkeen päätyttyä. Koulutuksen rakentamisessa hyödynnetään hyvinvointitsempparin käsikirjaa ja muita soveltuvia menetelmiä sekä yhdistyksessä koulutuksen käyneitä tsemppareita haastatellaan ja hyödynnetään heidän kokemusta/asiantuntemusta. Koulutusta toteutetaan yhdistyksen tiloissa ja muissa toimintaan soveltuvissa paikoissa. Koulutuksesta vastaa hankkeessa työskentelevä työntekijä. Sisällöllisissä osuuksissa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden asiantuntijuutta.

Tsempparikoulutus järjestetään kolme kertaa. Koulutuksen pituus on 1,5- 3 kuukautta. Koulutuksen pituus räätälöidään kohderyhmän toimintakyky huomioiden. Tsemppareita koulutetaan hankkeen aikana 10-15 henkilöä. Koulutetuista tsemppareista sitoutuu toteuttamaan toimintoja vähintään 10 henkilöä. Koulutuksen sisällöt muodostuvat esimerkiksi seuraavista aihealueista ja ryhmäläisten toiveista:

-Elintapavalmennus. Elintavoista koulutuksessa painottuvat liikunta, ravinto ja uni. Koulutuksen sisällöissä hyödynnetään UKK-instituutin toteuttamaa elintapaohjauksen koulutuskokonaisuutta soveltuvin osin ja sitä edelleen kehitetään paikallisiin tarpeisiin. Yhteistyötä tehdään Eloisan kanssa.

-Päihteettömyys, Rahan käyttö, haasteet rahapelaamisessa (yhteistyö Ehytin kanssa).

-Ruoanlaitto (yhteistyö Marttojan kanssa).

-Vierailut kulttuuri- ja liikuntatapahtumissa ja -laitoksissa, yhteistyö mm. Mikkelin teatteri ja Museopalvelut.

-Työttömille suunnatut palvelut Mikkelin alueella ja ohjaus tarvittaessa niihin: työttömien terveystarkastukset, alueen vertaistukiryhmät, työllisyyspalvelut.

-Työpaikkojen ja työtoimintapaikkojen kartoittaminen sekä niiden hakemiseen kannustaminen.

Sisältöjä rakennetaan koulutukseen osallistuvien henkilöiden tarpeiden mukaisesti.

Työpaketti 2: Tsemppari-toimintaa tukeva yksilöllinen psykososiaalinen tuki ja ryhmämuotoinen toiminta.

Tarjotaan pitkäkestoista tukea ja rinnalla kulkemista psykososiaalisen toimintakyvyn haasteisiin pitkäaikaistyöttömille ja työelämän ulkopuolella oleville henkilöille. Tuki käytännössä tarkoittaa esimerkiksi arjenhallinnan, arvokkaiden elämänvalintojen tai terveellisten elintapojen harjoittelua tai oikeiden palvelujen löytämistä ja niiden käyttöön rohkaistumista. Yksilöllisellä tuella selkiytetään henkilön tilannetta ja kartoitetaan mitkä tekijät estävät työllistymistä tai opiskelupäätöksen tekemistä. Yksilöohjauksen tavat ovat rohkaiseminen, kannustaminen, tsemppaava ja rinnalla kulkeva. Valmennuksellinen tapa kohdata ihminen. Yksilöohjausta toteutetaan hankepäällikön toteuttamana tai yhdessä koulutettujen tsemppareiden kanssa. Yksilöohjauksissa hyödynnetään paikallista osaamista ja toimijaverkostoa, ja tarvittaessa ostetaan erilaisia palveluja, jotka tukevat yksilöohjaukseen ohjautuvan henkilön hyvinvointia ja työllistymistä. Yksilöitä ohjataan saamaan hyvinvointialueen sosiaalityön ja työkyvyn tuen palveluita tai osallistumaan muiden yhdistysten kuten Virike ry:n toimintaan. Koulutettu tsempparit lähtevät mukaan työllisyyttä tai terveyttä koskettavien viranomaistapaamisten tueksi.

Osa yksilöllistä tukea on kannustaa työskentelyssä olleita kouluttautumaan tsemppareiksi tai ohjautumaan tsemppareiden järjestämiin toimintoihin. Tuki on tarkoitettu myös tsemppareiksi kouluttautuville, ruoka-aputoiminnana asiakkaille ja/tai tsemppareiden ryhmiin ohjautuneille. Yksilöohjaukseen tavoitettavuus on 20 henkilöä.

Tsemppareiden toteuttamiin ryhmämuotoisten toimintojen tavoitettavuus on 30 osallistujaa toiminnan aikana hankepäällikön tuella. Ryhmätoimintoja toteutetaan minimissään 3 hankkeen aikana. Toiminta on kestoaltaan pidempikestoista arkeen sisältöä tuovaa toimintaa, jonka avulla kiinnittyminen järjestön kohtaamispaikkatoimintaan madaltuu. Tsemppareiden järjestämien ryhmien sisällöt ovat mm erilaisia hyvinvointia ja osallisuutta tukevia teemoja ja työllisyyttä vahvistavia toimintoja mm cv-työpaja. Tsemppareita kannustetaan kokeilemaan

kohderyhmän kanssa eri pituisia ryhmätöitä työntekijän tukemana. Näitä ovat mm: Vierailut yhteisöllisissä ruokailuissa, retket, osallistuminen kulttuuri- ja liikuntatapahtumiin, urheileminen.

Ryhmien sisältöjen osalta yhteistyötä tehdään alueen eri toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Tavoitteena on, että ryhmätöihin osallistuvat henkilöt osallistuvat toimintaan pidempikestoisesti. Hyvät toiminnot jäävät yhdistyksen varsinaiseen toimintaan. Toimintaa toteutetaan yhdistyksen kohtaamispaikan ulkopuolella, esim. luontoretkeilyyn ja kulttuuri- ja liikuntaelämyksien merkeissä. Tsemppareille järjestetään yhteisiä tapaamisia, jossa he pääsevät kuulemaan toisten tsemppareiden kokemuksia, saamaan vertaistukea ja vahvistamaan osaamistaan. Hankkeessa yhdessä koulutettujen vertaistuellisten tsemppareiden kanssa kannustetaan ruoka-aputoiminnan asiakkaita mukaan myös muuhun hankkeen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavaan toimintaan. Näitä ovat mm. Tsemppareiden toteuttamat ryhmätöinnöt ja muu hankkeen toteuttama toiminta. Ruoka-aputoimintaan osallistuneita työkäisiä henkilöitä tuetaan eri palveluiden piiriin hakeutumisessa, sillä tälle on nähty Mikkelin työttömissä tarve. Työpaketissa tullaan tekemään tiivistä yhteistyötä mm. Marttojen samassa pöydässä -hankkeen kanssa. Hankkeessa tehdään yhteistyötä Työttömien keskusjärjestön Terveyttä työttömille toiminnan kanssa. Yhteistyö mahdollistaa mm. Terveys- ja sosiaalipalveluneuvontaa ruoka aputoiminnan asiakkaille tsemppareiden johdattamana. Lisäksi Tsempparit voivat järjestää yhdessä Terveydeksi -hankkeen kanssa teemapäiviä.

Hankkeen viestintä. Hankkeelle luodaan Mikkelin työttömät ry:n nettisivuille oma verkkosivu osio, jossa on kuvattu hankkeen toiminta ja viestitään sen ajankohtaisista asioista. Hankkeessa toteutetaan monikanavaista viestintää esimerkiksi hankkeen sosiaalisessa mediassa, pääosin hankkeelle luotavilla Instagram- ja Facebook-tileillä. Verkkoviestinnässä hyödynnetään yhdistyksen jo olemassa olevaa Facebook-sivua. Toiminnan keskiössä on jalkautuva viestintä, kohtaamisilla pyritään madaltamaan kohderyhmän kynnystä osallistua hankkeen toimintoihin. Pääpaino viestinnässä on tavoittaa kohderyhmää niin yhteistyökumppaneiden kuin monikanavaisten kuin jalkautuvan viestinnän kautta.

Lisätietoja hakemuksesta

KOHDERYHMÄ, OSALLISTUJAT JA INDIKAATTORIT

Hankkeen kohderyhmänä ovat:

1. Mikkelin alueen pitkäaikaistyöttömät ja työelämän ulkopuolella olevat työkäiset, joilla on työllistymisen haasteita tai jotka ovat pudonneet tai vaarassa pudota palveluiden ulkopuolelle ja joilla on elämänhallinnan työstämisen haasteita. Lisäksi kohderyhmänä ovat yhdistyksen ruoka-apupisteelle tulevat erittäin haavoittuvassa asemassa olevat pitkäaikaistyöttömät ja työelämän ulkopuolella olevat työkäiset ruoka-aputoiminnan asiakkaat, joista suurin osa on työmarkkinoiden ulkopuolella.
2. Tsemppareiksi koulutettavat pitkäaikaistyöttömät ja työelämän ulkopuolella olevat työkäiset, joilla on työllistymisen haasteita tai jotka ovat pudonneet tai vaarassa pudota palvelujärjestelmän ulkopuolelle.

Hankkeeseen osallistuu yhteensä 60 pitkäkestoista osallistujaa.

Hankkeen lyhyen aikavälin tavoitteina osallistujista 5 ryhtyy työnhakuun, 5 sijoittuu koulutukseen ja 3 työelämään.

RAHOITUS

Mikkelin kaupunki osoittaa hankkeelle 14 485 euroa kuntarahoitusta. STEA osoittaa hankkeelle rahoitusta 11 520 euroa muuta julkista rahoitusta. Lisäksi hankkeessa on toteuttajan omarahoitusta 2980 euroa.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mikkeli

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	103 514	103 514	
Flat rate 40 % kehittäminen	41 406	41 406	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	144 920	144 920	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	115 935	115 935	80,00
2 Omarahoitus: Yksityinen rahoitus	2 980	2 980	2,06
3 Kuntarahoitus	14 485	14 485	10,00
4 Muu julkinen rahoitus	11 520	11 520	7,95
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	144 920	144 920	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke sopii Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -rakennerahasto-ohjelman toimintalinjan neljä erityistavoitteeseen 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Erityistavoitteen sisällön mukaisesti hankkeella vahvistetaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien pitkäaikaistyöttömien sekä työelämän ulkopuolella olevien hyvinvointia sekä ylläpidetään ja parannetaan heidän työ- ja toimintakykyään. Hankkeessa koulutetaan vapaaehtoisia vertaisohjaajia pitkäaikatyöttömien tsemppareiksi. Hanke tarjoaa kohderyhmälle pitkäkestoista, rinnalla kulkevaa tukea yksilöllisen ohjauksen ja ryhmätoiminnan muodossa.

Hanketta on haettu Kansalaislähtöisen kehittämisen hankehaussa (ESELY-108). Hanke sopii hakuteemoihin vahvistamalla heikommassa asemassa olevien kohderyhmien mielen hyvinvointia ja arjen taitoja sekä tukemalla heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille.

Pisteet: 30/57

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 6.10.2025

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 31.10.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 17.3.2026

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä